

NAGYKEDD

I.

REGGELI ISTENTISZTELET

A hat zsoltár (3, 37, 62, 87, 102, 142.) után alleluját énekelünk a saját dallamú 8. hangra

Tropár 8. hang (saját dallam)

Íme, a vőlegény jó éjféلكor * és boldog a szolga, kit virrasztva * ámde méltatlan, kit lustálkodva talál. * Vigyázz, ó én lelkem, * és sok álommal ne terheld magad, * nehogy a halálra adatván * a mennyországól kivettedél, * hanem serkenj föl, kiáltván: * Szent, szent, szent vagy Isten, * az Istenszülő kedvéért könyörülj rajtunk!

(háromszor)

▶ *(hangfelvétel)*

Az első zsoltárcsoport (64-69. zsoltár) után kathizma 4. hang. Minta: Aki önként...

Szeressük, hívek a vőlegényt, * készítsük elő lámpásunkat, ére-nyektől és igaz hittől ragyogva, * hogy az okos szüzekhez hasonlóan bemehessünk vele a menyegzőre felkészülten, * mert Isten, a vőle-gény mindenkinek ajándékul adja * a hervadhatatlan koszorút.

Dicsőség... most és... ugyanaz

A második zsoltárcsoport (70-76. zsoltár) után kathizma 4. hang. Minta: Elcsodálkozott József...

A papok és az írástudók * gonosz tervet szöttek ellened, Üdvözi-tő, * midőn Júdást árulásra vették rá. * Ő pedig szégyentelen módon elment, * és a törvényszegőkhöz így beszélt: * „Mit adtok érte nekem, * és én őt kezetekbe adom?” * Az őt sújtó ítélettől mentsd meg Urunk a mi lelkünket!

Dicsőség... most és... ugyanaz

A harmadik zsoltárcsoport (77-84. zsoltár) után másik kathizma 8. hang.

A kapzsiságtól fölhevített Júdás * szerencsétlenül mestere ellen fordul, * árulásban töpreng, és a világosságot elveszti. * Sötétbe jutva beleegyezik az árulásba, * és eladja a felbecsülhetetlent. * A büntetés elől menekülve * kötelet talál a nyomorult és keserves halált. * Az ő sorsától szabadíts meg minket Krisztus Isten, * adj nekünk bűneinkre bocsánatot, * kik buzgón ünnepeljük a te szeplőtelen kínszenvedésedet!

Dicsőség... most és... ugyanaz

Evangelium: Mt 22,15-23,39

Abban az időben a farizeusok megtárgyalták, hogyan csalják tőrbe Jézust szóval. Odaküldték hozzá tanítványaikat, a Heródes-pártiakkal együtt, akik azt mondták: „Mester, tudjuk, hogy igaz vagy, az Isten útját az igazságban tanítod, és senkire nem vagy tekintettel, mert nem igazodsz emberi tekintélyhez. Mondd meg tehát nekünk, mi a véleményed: Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem?” Jézus azonban felismerve gonoszságukat így szólt: „Mit kísértetek engem, képmutatók? Mutassátok meg nekem az adópénzt!” Azok odanyújtottak neki egy dénárt. Ekkor megkérdezte tőlük: „Kinek a képe és a felirata ez?” Azt mondták neki: „A császáré”. Erre azt mondta nekik: „Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené!” Azok ezt hallva elcsodálkoztak, ott hagyták őt, és elmentek.

Azon a napon szaduceusok mentek Jézushoz, akik úgy tartották, hogy nincs feltámadás, és megkérdezték őt: „Mester, Mózes azt mondta, hogy ha valaki gyermektelenül hal meg, a testvére vegye feleségül az asszonyt, és támasszon utódot testvérenek. Volt nálunk hét testvér. Az első megnősült, aztán meghalt. Mivel nem volt gyermeke, feleségét a testvéreire hagyta. Ugyanez történt a másodikkal, majd a harmadikkal is, egészen a hetedikig. Végül meghalt az asszony is. A feltámadáskor tehát a hét közül vajon melyiknek a felesége lesz az asszony? Hiszen mindegyiké volt.” Jézus így válaszolt

nekik: „Tévedtek, mert nem ismeritek sem az Írásokat, sem az Isten hatalmát. Mert a feltámadáskor nem nőszülnek, nem is mennek férjhez, hanem olyanok, mint Isten angyalai a mennyben. A halottak feltámadásáról pedig nem olvastátok-e, amit az Isten mondott nektek: »Én vagyok Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene«? Az Isten nem a halottak Istene, hanem az élőké.” Amikor a sokaság ezt hallotta, elámult tanításán.

Amikor a farizeusok meghallották, hogy a szadduceusokat elnémította, egybegyűltek. Egyikük pedig, egy törvénytudó kérdéssel fordult Jézushoz, hogy kísértse őt: „Mester, melyik a főparancs a törvényben?” Ő így felelt: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.« Ez az első és a legnagyobb parancs. A második hasonló hozzá: »Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.« Ezen a két parancson alapszik az egész törvény és a próféták.” Mivel a farizeusok együtt voltak, Jézus megkérdezte őket: „Mit gondoltok a Krisztusról? Kinek a fia?” Azt mondták neki: „Dávidé”. Ő tovább kérdezte őket: „Hogyan nevezheti hát Dávid a Lélek által Úrnak, amikor ezt mondja: »Ezt mondta az Úr az én Uramnak: Ülj az én jobbjomra, míg ellenségeidet zsámolyul vetem lábad alá.« Ha tehát Dávid Úrnak nevezi, hogy lehet az ő fia?” Erre nem akadt senki, aki tudott volna neki egy szót is felelni. Attól a naptól fogva többé senki nem merte őt kérdezgetni. Akkor Jézus így szólt a tömeghez és tanítványaihoz: „Az írástudók és a farizeusok Mózes tanítói székében ülnek. Ezért mindazt, amit mondanak nektek, tegyétek meg és tartsátok meg, de tetteiket ne kövessétek, mert bár mondják, de nem teszik. Súlyos és elviselhetetlen terheket kötöznek össze, és raknak az emberek vállára, de maguk ujjal sem hajlandók mozdítani rajta. Minden tettüket azért teszik, hogy az emberek előtt feltűnjenek. Szélesre szabják imaszíjukat, és megnagyobbítják köntösükön a bojtokat. Szívesen elfoglalják a lakomákon a főhelyeket és a zsinagógában az első székeket, szeretik, ha a tereken köszöntik őket, és az emberek úgy szólítják őket: »Rabbi! Rabbi!« Ti azonban ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti Tanítótok, a Krisztus, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok. Atyátoknak

se hívjatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a mennyei. Tanító-
nak se hívassátok magatokat, mert egy a ti tanítótok, a Krisztus. Aki
a legnagyobb közületek, az legyen a szolgátok. Aki felmagasztalja
magát, az megaláztatik, és aki megalázza magát, az felmagasztalta-
tik.

Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok
a mennyek országát az emberek előtt. Ti magatok nem mentek be,
és akik be szeretnének jutni, azokat sem engeditek be. Jaj nektek,
képmutató írástudók és farizeusok, mert felemészítitek az özvegyek
házát, és színlelésből hosszasan imádkoztok, ezért súlyosabb ítélet
alá estek. Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok! Bejártok
tengert és szárazföldet, hogy egyetlen áttérőt szerezzetek, ha pedig
sikerül, a kárhozat fiává teszitek, kétszerte inkább magatoknál. Jaj
nektek, vak vezetők, akik azt mondjátok: »Ha valaki a templomra
esküszik, az semmi, de ha valaki a templom aranyára, az kötelezi«.
Ti esztelenek és vakok! Hát mi nagyobb: az arany vagy a templom,
amely megszenteli az aranyat? Ugyanígy: »Ha valaki az oltárra es-
küszik, az semmi, de ha valaki a rajta levő áldozati ajándéokra es-
küszik, az kötelezi«. Ti esztelenek és vakok! Hát mi nagyobb: az
ajándék vagy az oltár, amely megszenteli az ajándékot? Aki tehát az
oltárra esküszik, az oltárra is esküszik és mindenre, ami csak rajta
van. Aki a templomra esküszik, a templomra is esküszik és arra, aki
benne lakik. Aki pedig az égre esküszik, az Isten trónjára esküszik
és arra is, aki azon ül.

Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert tizedet ad-
tok mentából, kaporból és köményből, közben elhanyagoltátok, ami
fontosabb a törvényben: az igazságos ítéletet, az irgalmat és a hűsé-
get. Ezeket meg kell tenni, és azokat nem szabad elhagyni. Ti vak
vezetők! A szűnyogot kiszűritek, a tevét meg lenyelitek. Jaj nektek,
képmutató írástudók és farizeusok, mert tisztára mossátok a pohár
és a tál külsejét, belül azonban tele vannak rablással és mértékte-
lenséggel. Te vak farizeus! Előbb tisztítsd meg a pohár és a tál belse-
jét, hogy a külsejük is tiszta legyen. Jaj nektek, képmutató írástudók
és farizeusok, mert fehérre meszelt sírokhoz hasonlítottok, amelyek

kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak halottak csontjával és mindenféle tisztátalansággal. Így ti is kívülről igazaknak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és törvénszegéssel.

Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert sírboltot építetek a prófétáknak, feldíszítitek az igazak síremlékeit, és azt mondjátok: »Ha atyáink napjaiban éltünk volna, nem vettünk volna részt velük a próféták vére ontásában«. Ezzel magatok tanúsítjátok, hogy a próféták gyilkosainak vagytok a fiai. Töltsétek csak be atyáitok mértékét! Kígyók, viperák fajzata! Hogy is menekülhetnétek meg a kárhozát ítéletétől? Íme, ezért én küldök hozzátok prófétákat, bölcseket és írástudókat. Közülük némelyeket megöltök majd, és keresztre feszítetek, másokat megostoroztok zsinagógáitokban, és városról városra üldöztök. Így rátok száll minden igaz vér, amelyet a földön kiontottak, az igaz Ábel vérétől egészen Zakariásnak, Barakiás fiának véreig, akit a templom és az oltár közt öltetek meg. Bizony mondom nektek, rászáll mindez erre a nemzedékre. Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megöli a prófétákat és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni gyermekeidet, ahogy a tyúk szárnya alá gyűjti csibéit, de nem akartátok! Íme, elhagyatott lesz házatok. Mert mondom nektek, nem láttok engem mostantól mindaddig, amíg azt nem mondjátok: »Áldott, aki az Úr nevében jó!«»

50. zsoltár. Kis ekténia.

Konták 2. hang

Boldogtalan lelkem, * itt az ideje, hogy a végórára eszmélj, * és a kiszáradt fügefá látásától megdöbbenve * a neked adott talentumot szorgalmasan kamatoztasd, * virrasztva és így kiáltva föl: * Bárcsak ki ne zárának Krisztus menyegzős csarnokából!

► *(hangfelvétel)*

Ikosz:

Mit lustálkodszt, szerencsétlen lelkem? * Miért jár mindig időszerűtlenül világi gondokon az eszed? * Miért a múlandó dolgokkal foglalkozol? * Már itt van az utolsó óra, * és el kell költöznünk innét! * Józanodj, amíg még időd van rá, és kiáltst: * Vétkeztem ellened, Üdvözítóm; * de azért ne vágj ki engem, mint a terméketlen fügefát, * hanem könyörülj meg rajtunk, kegyelmes Krisztus, * és mi félelemmel hangoztatjuk: * Bárcsak ki ne zárának Krisztus menyegzős csarnokából!

SZINAXÁRION

A szent nagykedden a tíz szűzről szóló evangéliumi példabeszédtre emlékezünk. Nagykedd ama tíz szűz emléknapja, kik a megvesztegethetetlen Uralkodó győzelmét hirdetik.

Urunk Jézus Krisztus Jeruzsálembe menet, a kinszenvedésre készülve az említett példabeszédeket mondta el tanítványainak. Ezek közül némelyeket a zsidókhöz intézett. A tíz szűzről szóló példabeszéddel például a szeretetszolgálatra biztatott, s egyúttal arra is tanított, hogy a végre késznek kell lennünk. A szüzességről gyakran beszélt hozzájuk, sőt még azokról is, akik a házasságra képtelenek. Kétségtelenül igen dicséretes és valóban nagy dolog a szüzesség. De nehogy valaki ezt megvalósítva több mást, s főként az irgalmasságot elhanyagolja, amiért a szüzesség lámpása is ég. Ezért eleveníti föl a szent evangélium ezt a példabeszédtet. Öt szüzet okosnak nevez, mert ezek a szüzességhez az irgalmasság bőséges olaját is hozzátették – másik ötöt pedig balgának, mert bár ezek is megőrizték szüzességüket, de az náluk már nem társult az előbbiekéhez hasonló irgalmassággal. Ezért balgák, mert a nagyobbbat megvalósítva a kisebbet elhanyagolták, s így nem voltak különbek a züllött utcanőknél: mert azok testükkel vétkeztek, ezek viszont a saját javaikkal. Amikor pedig ennek az életnek az éjszakája elérkezett, minden szűz elaludt, vagyis meghalt: mivel álomnak a halált szokás nevezni. S amíg aludtak, éjfélkor kiáltás hallatszott, s akiknek elég olajuk volt, azok az ajtónyitáskor bemehettek a Völegénnyel együtt a menyegzőre, a balgák viszont, akiknek nem volt elég olajuk, az alvás után álltak neki keresni, így bár az okosok akartak nekik adni, de nem tudtak, hanem mielőtt bementek,

így szóltak hozzájuk: „Nehogy úgy járjunk, hogy se nektek, se nekünk ne legyen elég az olaj. Menjete el inkább a kereskedőkhöz – vagyis látogassátok meg a rászorulókat –, és még ha nem is könnyű, vegyetek magatoknak!” Persze a halál után ez már teljesen lehetetlen, amint ezt a gazdagnak és Lázárnak az esetében nyilvánvalóan meg is mutatta Ábrahám, így hát a balgák sötétben indultak el, s az ajtót zörgetve így kiáltoztak: „Uram, Uram, nyisd ki nekünk!” Az Úr pedig ezt a retentő választ adja nekik: „Távozzatok, nem ismerlek benneteket! Hogy is láthatnátok meg a vőlegényt, ha a szeretettel nem vagytok fölszerelve?”

Így helyezték tehát isteni ihletésű atyáink mára a tíz szűzről szóló példabeszédet. Arra akartak ezzel oktatni bennünket, hogy legyünk mindig éberek és készek az igazi Vőlegénnyel való találkozásra, jócselekedeteinkkel és még inkább az irgalmasság tetteivel, mert nem tudhatjuk sem a napot, sem a végórát. Tehát József példája szerint tisztán kell élnünk, s a fügefá példájából okulva lelkileg mégis termékenynek kell lennünk. Mert aki csak ezt az előző – kétségtelenül nagy – erényt gyakorolva a többit, s főként az irgalmat elhanyagolja, az nem mehet be Krisztussal az örök nyugalomba, hanem megszégyenül, és visszautasításban részesül. Mert nincs szánalmasabb és szégyenteljesebb dolog, mint az ilyen javak nélkül maradó szüzesség.

Krisztus, te, aki az igazi Vőlegény vagy, számíts bennünket is az okos szűzekhez, és sorolj a te választott nyájadhoz, és könyörülj rajtunk! Amen.

Kozma szerzetes kétódás kánonja

Akrosztihonjának magyar jelentése: kedden

VIII. ÓDA 2. HANG

A zsarnok parancsának * nem engedelmeskedett a három szent ifjú, * s kemencébe vetették őket, * de ők Istent magasztalva énekeltek: * Áldjátok az Urat, az Úrnak minden művei!

Áldjuk az Atyát, a Fiút és a Szentlelket...

Legyen készen elég olaj a mécseseinkben, hogy küzdelmünk során ne kelljen vásárlásra vesztegetnünk időnket, hanem ezt zenghessük: Áldjátok az Urat, az Úrnak minden művei!

Most és...

Gyarápítsátok Krisztus segítségével a talentumot, mindazok, akik azt Istenhez vezető kegyelemként kaptátok, és zengjétek az éneket: Áldjátok az Urat, az Úrnak minden művei!

Katavásziaként megismételjük az irmoszt.

IX. ÓDA

A befogadhatatlan Isten a te méhedben * helyezkedett el, Legszentebb Szűz, * és a világnak örömét te szülted meg, * azért magasztalunk téged.

Tanítványaidnak azt mondtad, Jóságos: „Legyetek éberek, mert nem tudjátok, melyik órában érkezik az Úr, hogy mindenkinek megadja azt, ami neki jár!”

A te rettenetes második eljöveteledkor, Uralkodó, nézd el számaltalan vétkeimet, s jobb oldali juhaid közé sorolj engem!

Katavásziaként megismételjük az irmoszt.

Kis ekténia.

Fényének (háromszor)

Fölékesített menyegzős termetet látom, Üdvözítőm, * de nincs menyegzős öltönyöm, hogy oda bejuthassak. * Tedd ragyogóvá lelkem öltözékét, fényárasztó, * és üdvözíts engem!

► *(hangfelvétel)*

DICSÉRETI SZTIHIRÁK

1. hang (mindegyik kétszer)

Szentjeid fényességébe hogy mehetek be, én méltatlan, * mert, már ha a menyegzős házba be mernék menni, * ruhám is elárulna, * hogy nem menyegzőre való, * s az angyalok megkötözve kidobnának. * Tisztítsd le, Uram, lelkem szennyét, * s üdvözíts engem, Emberszerető!

2. hang

Lelkem lustálkodva szunnyadozik, Krisztus, * és nem ég az érényekből készült lámpám, * így a balga szüzekhez lettem hasonló, * mert a munkaidőben elkészáltam, Jegyesem! * De te, Uram, ne zárd el előlem irgalmadat, * hanem űzd el tőlem a sötét álmat, * ébreszsz föl, és vezess az okos szüzekkel menyegzős házadba, * ahol az ünneplők hangja tisztán cseng, * és szüntelenül hangoztatják: ** Urunk, dicsőség néked!

Dicsőség... most és... 4. hang

Hallván a talentumot elásónak ítéletét, * lelkem, el ne temesd Isten igéjét, * hanem hirdesd az ő csodáit, * hogy a kegyelmi ajándékokban gyarapodva ** bemeless Uradnak örömébe!

ELŐVERSES SZTIHIRÁK

6. hang

Jertek, hívek, buzgón dolgozzunk az Úrnak, * mert szétosztja szolgálainak vagyonát. * Gyarapítsuk hát képességünk szerint a kegyelem talentumát: * egyikünk a bölcsességét ékesítse jótettekkel, * másikkunk a liturgiát végezze fényesen, * a hívő közölje az ígét a beavatatlannal, * aki gazdag, ossza szét vagyonát a szegények közt. * Így kamatoztathatjuk a kölcsönt, * s így leszünk az Úr kegyelmének hűségés sáfárai, * és így válhatunk méltókká Istenünk örömére. ** Erre méltass minket, emberszerető Krisztus!

Elővers: Beteltünk kora reggel irgalmaddal. Urunk, s ujjongtunk és vigadoztunk. Hadd örvendjünk annyi napon át, ameddig megaláztál minket, és annyi évig, mint ameddig nyomorúságot láttunk, s tekints le szolgálidra és alkotásaidra, s igazítsd útba azoknak fiait!

Midőn dicsőséggel eljössz, jézusom, * az anygali erőkkkel, * és ítélőszékben fogsz ülni, * ne rekessz ki engem, jó Pásztor! * Mert ismered a jobbra vezető utat, * s hogy a bal oldaliak romlásra kerülnek, * ne kárhoztass el a bakokkal engem, * ki bűneim folytán eldurvultam, * hanem állíts jobbod felől, * és számíts ott álló juhaidhoz, ** s üdvözíts engem, ó Emberszerető!

Elővers: Legyen rajtunk a mi Urunk Istenünk fényessége, és kezeink munkáit te igazgasd jóra, kezeink munkáját jóra igazgasd!

Vólegényünk, ki szépségeddel ékebb vagy minden embernél, * s ki összehívtál minket lelki menyegződre, * szenvedéseidben való részesedés által, * vedd le rólam bűneim elnyűtt köntösét, * s ékesíts föl dicsőség szépséges öltönyével, * és országod fényes vendégévé tégy, könyörületes!

Dicsőség... most és... 7. hang

Íme, rád bízva, lelkem, az Úr a talentumot, * félelemmel fogadd ezt az adományt! * Kamatoztasd az adományozónak, * és oszd szét a szegényeknek! * Szerezd meg barátodnak az Urat, * hogy majd az ő jobbán állhass, * midőn eljön dicsőséggel, * és boldogító hangját meghallhasd: * „Menj be, szolgám, Urad örömébe!” * Méltass engem erre, Üdvözítőm, * noha eltévelyedtem, * a te nagy irgalmasságodban!

Jó az Urat dicsérni...

Háromszorszent.

Konták 2. hang

Boldogtalan lelkem, * itt az ideje, hogy a végórára eszmélj, * és a kiszáradt fügefafa látásától megdöbbenve * a neked adott talentumot szorgalmasan kamatoztasd, * virrasztva és így kiáltva föl: * Bárcsak ki ne zárának Krisztus menyegzős csarnokából!

Uram, irgalmazz!

(negyvenszer)

Dicsőség... most és... Ki a keruboknál... Az Úr nevében... Legyen áldott... Menygyei Királyunk... Uram, irgalmazz! (3-szor) Dicsőség... most és... Ki a keruboknál... Az Úr nevében... Könyörüljön rajtunk... Szent Efrém fohászok (leborulásokkal, de 12 meghajlás nélkül).

Uram, irgalmazz!

(negyvenszer)

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek, most és mindenkor és örökkön örökké. Amen.

Ki a keruboknál tiszteltebb és a szeráfoknál hasonlíthatatlanul dicsőbb vagy, ki az Istent, az Igét sérülés nélkül szülted, téged valóságos Istenszülő magasztalunk!

Szent atyáink imái által, Úr Jézus Krisztus Istenünk, könyörülj rajtunk!

Amen.

Szent Efrém fohásza:

Életem Ura és Uralkodója, ne engedd hozzám a jóra való restség, könnyelműség, pénzvágy és megszólás szellemét!

(metánia)

Ajándékozd inkább szolgádnak a józanság, alázatosság, állhatatosság és szeretet lelkét!

(metánia)

Igen, Uram, Királyom! Add meg, hogy megismerjem bűneimet, és meg ne ítéljem felebarátomat, mert áldott vagy örökkön örökké!

(metánia)

Amen.

Szent atyáink imái által, Úr Jézus Krisztus Istenünk, könyörülj rajtunk! Amen.

A TRITHEKTI (3. és 6.) IMAÓRÁN

A prófétai olvasmány tropárja 1. hang

Adj bőkezűen bocsánatot, Üdvözítőnk; * nekünk, akik minden mérték fölött vétkezünk, * és méltass majd arra minket, * hogy szeplőtelen anyád közbenjárása által * elítéltetés nélkül borulhasunk le * a te szent föl támadásod előtt, * egyetlen sokirgalmú!

Prokimen 6. hang (129. zsoltár)

Mert az Úrnál az irgalmasság, * és nála bőséges a megváltás.

Elővers: A mélységből kiáltok, Uram, hozzád!

Olvasmány Ez 1,21-28

Amikor az élőlények mentek, a kerekék is jártak, és ha álltak, azok is megálltak. Amikor pedig fölemelkedtek a földről, velük együtt a kerekék is fölemelkedtek, mert az élet lelke volt a kerekékben. Ami az élőlények feje fölött volt, az égbolthoz hasonlított. Olyan volt, mint a kristály, és szétterült a szárnyaik fölött. Az égboltozat alatt ki voltak terjesztve szárnyaik egymás fölé, s kettő mindegyiküknél összeért, hogy befödje testüket. Amikor repültek, hallottam szárnyuk suhogását. Olyan volt, mint a nagy vizek zúgása, mint a főséges Isten szózata, szavuk pedig olyan, mint egy tábor hangja. Amikor megálltak, leeresztették szárnyukat. Fejük fölött, az égbolt fölött pedig olyasmi látszott, mint a zafirkó, amely királyi trónhoz hasonlított, ezen a trónfélén meg a magasban egy emberhez hasonló lény. Láttam, hogy úgy fénylett, mint az érc, és mintha tűz vette volna körül. Derekától felfelé és a derekától lefelé is olyasmit láttam, mint a tűz, amely köröskörül fénylett. Olyan volt, mint egy szivárvány, amely esős napon feltűnik a felhőben, s így vette azt körül a fényesség. Ilyen volt az Úr dicsőségének látomása.

Prokimen 4. hang (130. zsoltár)

Bízzon Izrael az Úrban * mostantól mindörökké!

Elővers: Uram, nem fuvalkodott föl a szívem, s nem tekintget gőgösen a szemem.

ELŐSZENTELTEK LITURGIÁJA

A bevezető zsoltár után elmondjuk a 119-133. zsoltárt.

1. hang

Szentjeid fényességébe hogy mehetek be, én méltatlan, * mert már ha a menyegzős házba be mernék menni, * ruhám is elárulna, * hogy nem menyegzőre való, * s az angyalok megkötözve kidobnának. * Tisztítsd le, Uram, lelkem szennyét, * s üdvözíts engem, Emberszerető!

2. hang

Lelkem lustálkodva szunnyadozik, Krisztus, * és nem ég az ére nyekből készült lámpám, * így a balga szüzekhez lettem hasonló, * mert a munkaidőben elkószáltam, Jegyesem! * De te, Uram, ne zárd el előlem irgalmadat, * hanem üzd el tőlem a sötét álmat, * ébreszsz föl, és vezess az okos szüzekkel menyegzős házadba, * ahol az ünneplők hangja tisztán cseng, * és szüntelenül hangoztatják: ** Urunk, dicsőség néked!

4. hang

Hallván a talentumot elásónak ítéletét, * lelkem, el ne temesd Isten igéjét, * hanem hirdesd az ő csodáit, * hogy a kegyelmi ajándékokban gyarapodva ** bemeless Uradnak örömébe!

6. hang

Jertek, hívek, buzgón dolgozzunk az Úrnak, * mert szétosztja szolgáinak vagyonát. * Gyarapítsuk hát képességünk szerint a kegyelemtalentumát: * egyikünk a bölcsességét ékesítse jótettekkel, * másikunk a liturgiát végezze fényesen, * a hívó közölje az ígét a beavatatlannal, * aki gazdag, ossza szét vagyonát a szegények közt. * Így kamatoztathatjuk a kölcsönt, * s így leszünk az Úr kegyelmének hűséges sáfárai, és így válhatunk méltókká Istenünk örömére. ** Erre méltass minket, emberszerető Krisztus!

Midőn dicsőséggel eljössz, Jézusom, * az angyali erőkkal, és ítélőszékben fogsz ülni, * ne rekessz ki engem, jó Pásztor! * Mert ismered a jobbra vezető utat, * s hogy a bal oldaliak romlásra kerülnek, ne kárhoztass el a bakokkal engem, * ki bűneim folytán eldurvultam, hanem állíts jobbod felől, * és számíts ott álló juhaidhoz, * s üdvözíts engem, ó emberszerető!

Vőlegényünk, ki szépségeddel ékesebb vagy minden embernél, * s ki összehívtál minket lelki lakodalmadra, * szenvedéseidben való részesedés által, * vedd le rólam bűneim elnyűtt köntösét, * s ékesíts föl dicsőséged szépséges öltönyével, * és országod fényes vendégévé tégy, könyörületes!

Dicsőség... most és... 7. hang

Íme, rád bízva, lelkem, az Úr a talentumot, * félelemmel fogadd ezt az adományt! * Kamatoztasd az adományozónak, * és oszd szét a szegényeknek! * Szerezd meg barátodnak az Urat, * hogy majd az ő jobbján állhass, * midőn eljön dicsőséggel, * és meghallhasd boldogító hangját: * Menj be, szolgám, Urad örömébe! * Méltass engem erre, Üdvözítőm, * noha eltévelyedtem, * a te nagy irgalmasságodban!

Enyhe világossága / a szent és boldog / és halhatatlan mennyei Atya / isteni dicsőségének, / Jézus Krisztus! / Eljövén a Napnak lenyugvásához, / és látván az esteli fényt, / áldjuk az Atyát / s a Fiút / és a Szentlélek Istent! / Mert te méltó vagy, / hogy minden időben / szent hangon énekeljünk tenéked, / Isten Fia, / ki éltet adsz a világnak; / miért is ez a világ / dicsóít téged.

Prokimen 4. hang (131. zsoltár)

Kelj föl, Uram, a te nyughelyedre, * te és a te szentséged szekrénye!

Elővers: Emlékezzél meg, Uram, Dávidról, és minden szelídségéről!

Olvasmány: Kiv 2,5-10

Lement a fáraó leánya fürdeni a folyamhoz, és az őt kísérő szolgálók ott járkáltak a folyam partján. Ő pedig meglátta a kosarat a nádasban, s elküldte szolgálóját, és kihozatta azt. Amikor kinyitotta, egy síró gyermeket látott a kosárban. Megsajnálta őt a fáraó leánya, és ezt mondta: „A héberek gyermekei közül való ez”. Annak nővére pedig ezt kérdezte a fáraó leányától: „Akarod-e, hogy hívjak hozzák egy dajkát a héberek közül, hogy szoptassa majd a csecsemőt?” A fáraó leánya ezt felelte neki: „Menj el érte!” Erre elment a leány és elhívta a gyermek anyját. A fáraó leánya pedig így szólt hozzá: „Tartsd meg számomra ezt a gyermeket, és szoptasd, én pedig majd megfizetem neked, ami jár!” Az asszony erre magához vette a gyermeket és szoptatta. Amikor pedig a gyermek megerősödött, elvitte őt a fáraó leányához, aki fiává fogadta őt, és Mózesnek nevezte el, mert azt mondta: „A vízből húztam ki őt”.

Prokimen 4. hang (132. zsoltár)

Íme, mily jó és gyönyörűséges * a testvéreknek együtt lakniuk!

Elővers: Olyan, mint müró a fejen, mely lefolyik a szakállra, Áron szakállára.

Olvasmány: Jób 1,13-22

Egy napon Jób fiai és lányai együtt boroztak legidősebb bátyjuk házában. Egyszerre csak hírvívő jött Jóbhoz, és így szólt: „A páros ökrök szántottak, a szamarak pedig mellettük legelésztek, amikor rablók támadtak rájuk és elrabolták azokat, a szolgálkat pedig kardéltre hányták, úgyhogy csak egymagam tudtam elmenekülni, hogy hírt hozzak neked.” Még ez szólt, amikor egy másik hírnök is jött, s ezt mondta Jóbnak: „Isten nyila hullott le az égből, s megégette a juhokat, és elemészttette a szolgálkat is. Egyedül csak én menekültem meg, hogy hírt hozzak neked.” Még ez sem fejezte be a beszédét, amikor újabb hírnök jött, aki ezt mondta Jóbnak: „Lovas támadók három csoportban bekerítették a tevéket és elhajtották őket, a szolgálkat pedig kard élére hányták. Csak egymagam menekültem meg, hogy hírt hozzak neked.” Míg ez szólt, még egy hírnök jött, aki ezt

mondta Jóbnak: „Fiaid és lányaid ettek és ittak legidősebb bátyjuk házában, amikor hirtelen hatalmas vihar kerekedett a pusztára felől, megrendítette a ház négy sarkát, úgyhogy az ráomlott gyermekeidre, és azok meghaltak. Egyedül én menekültem meg, s eljöttem, hogy hírt hozzak neked.” Ekkor fölkel Jób, megszaggatta ruháit, lenyírta haját a fején, és földre borulva így imádkozott: „Meztelenül jöttem ki anyám méhéből, és meztelenül is térek vissza. Az Úr adta, s az Úr elvette. Amint az Úrnak tetszett, úgy lett: legyen áldott az Úr neve!” De mindezek során, amik történtek, nem vétkezett Jób az Úr előtt, és nem művelt oktalanságot az Isten ellen.

Evangelium: Mt 24,36-26,2 (Mt 102)

Mondta az Úr tanítványainak: „Azt a napot és órát azonban nem ismeri senki, az ég angyalai sem, csak egyedül az én Atyám. Mert amint Noé napjai, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is. A vízözön előtti napokban csak ettek és ittak, nősültek és férjhez mentek, egészen addig a napig, amelyen Noé be nem ment a bárkába, és nem is sejtették, amíg el nem jött a vízözön és el nem ragadta mindnyájukat: ugyanígy lesz az Emberfia eljövetele is. Akkor ketten lesznek a mezőn, egyiket fölveszik, a másikat otthagyják. Két asszony fog őrlőni a malomban, egyiket fölveszik, a másikat otthagyják. Virraszatok tehát, mert nem tudjátok, melyik órában jön el Uratok! Gondoljatok erre: Ha a ház ura tudná, hogy melyik órában jön a tolvaj, bizonyára virrasztana, és nem engedné, hogy házába betörjön. Legyetek hát készen ti is, mert az Emberfia abban az órában jön el, amelyikben nem is gondoljátok! Ki a hű és okos szolga, akit ura háza népe fölé rendelt, hogy idejében enni adjon nekik? Boldog az a szolga, akit megérkeztek ura ilyen munkában talál! Bizony mondom nektek, minden vagyona fölé rendeli. De ha a szolga hitvány, és azt mondja szívében: »Késik jönni az uram«, és ütni-verní kezd szolgatársait, meg együtt eszik-iszik a részegekkel; ura egy olyan napon jön meg, amikor nem várja, és olyan órában, amikor nem is sejtí. Keményen megbünteti, és a képmutatók sorsára juttatja. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás.

Akkor hasonló lesz a mennyek országa a tíz szűzhöz, akik fogták lámpásukat, és kimentek a vőlegény elé. Öt közülük okos volt, öt pedig balga. A balgák ugyanis amikor fölvtették lámpásukat, nem vittek magukkal olajat, az okosak azonban lámpásukkal együtt olajat is vittek korsójukban. Mivel késett a vőlegény, valamennyien elálmosodtak és elaludtak. Éjfélkor kiáltás hallatszott: »Íme, jön a vőlegény, menjetek ki elébe!« Erre azok a szűzek mind fölkeltek, és rendbe hozták lámpásukat. A balgák azt mondták az okosoknak: »Adjatok nekünk az olajotokból, mert lámpásaink kialszanak.« Az okosak így feleltek: »Nehogy ne legyen elég se nekünk, se nektek: menjetek inkább az árusokhoz, és vegyetek magatoknak!« Míg azok odavoltak vásárolni, megjött a vőlegény, és akik készen voltak, bevoltak vele a menyegzőre, az ajtó pedig bezárult. Később megérkezett a többi szűz is, és így szóltak: »Uram, Uram, nyiss ki nekünk!« De ő így válaszolt: »Bizony mondom nektek, nem ismerlek titeket.« Virrasszatok tehát, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát, mikor jön el az Emberfia!

Mert úgy van ez, mint amikor egy ember, aki idegenbe készült, összehívta szolgálait, és átadta nekik vagyonát. Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, és azonnal útra kelt. Aki öt talentumot kapott, elkezdett vele kereskedni, és másik öt talentumot nyert rajta. Ugyanígy az is, aki kettőt kapott, másik kettőt szerzett. Aki pedig egyet kapott, elment, gödröt ásott a földbe, és elrejtette urának pénzét. Hosszú idő elteltével megjött e szolgálak ura, és számadást tartott velük. Jött, aki öt talentumot kapott, másik öt talentumot hozott, és így szólt: »Uram, öt talentumot adtál, nézd, másik öt talentumot nyertem rajta.« Ura pedig azt mondta neki: – »Jól van, te jó és hű szolga. A kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe!« Jött az is, aki két talentumot kapott, és így szólt: »Uram, két talentumot adtál, nézd, másik két talentumot nyertem rajta.« Azt mondta neki az ura: »Jól van, te jó és hű szolga. A kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe!« Odajött az is, aki egy talentumot kapott, és így beszélt: »Uram, tudtam, hogy

szigorú ember vagy: aratsz, ahol nem vettedél, és gyűjtesz onnan is, ahová nem szórtál. Ezért félelmemben mentem, elástam a földbe talentumodat. Íme, vedd, ami a tiéd.« Ura így válaszolt neki: »Te gonosz és lusta szolga! Tudtad, hogy aratok, ahol nem vettem, és onnan is gyűjtök, ahová nem szórtam. Oda kellett volna adnod pénzemet a pénzváltóknak, hogy megjövet kamatostul kaptam volna vissza azt, ami az enyém. Vegyétek hát el tőle a talentumot, és adjátok oda annak, akinek tíz talentuma van! Mert mindannak, akinek van, még adatik, hogy bőven legyen neki; attól meg, akinek nincs, még azt is elveszik, amije van. A mihaszna szolgát pedig dobjátok ki a külső sötétségre!« Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás.

Amikor pedig eljön dicsőségében az Emberfia, és vele a szent angyalok mindnyájan, akkor leül majd fönséges trónjára. Elébe gyűjtik mind a nemzeteket, ő pedig elválasztja őket egymástól, ahogy a pásztor elválasztja a juhokat a bakoktól. A juhokat jobbára állítja, a bakokat pedig baljára. Akkor így szól a király a jobbán állókhöz: »Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, idegen voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és fölkerestetek.« Erre így válaszolnak neki az igazak: »Uram, mikor láttunk éhezni, hogy enned adtunk volna, vagy szomjazni, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna, vagy mezítelenül, hogy felruháztunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy meglátogattunk volna?« A király erre így felel nekik: »Bizony mondom nektek, amikor megtettétek ezt e legkisebb testvéreim közül egynek is, nekem tettétek.« Akkor a balján állókhöz is szól: »Távozzatok tőlem, ti átkozottak, az örök tűzre, amely a sátánnak és angyalainak készült! Mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom, idegen voltam, és nem fogadtatok be, mezítelen voltam, és nem ruháztatok fel, beteg és börtönben voltam, és nem látogattatok meg.« Ekkor ezek is így válaszolnak neki: »Uram, mikor láttunk éhezni vagy szomjazni, idegenként vagy mezítelenül, betegen vagy börtön-

ben, és nem szolgáltunk neked?« Erre majd ezt feleli nekik: »Bizony mondom nektek, amikor ezt nem tettétek meg e legkisebbek közül egynek is, nekem nem tettétek meg.« Ezek örök gyötremre mennek, az igazak pedig örök életre.»

És történt, hogy amikor Jézus befejezte mindezeket a beszédeit, így szólt tanítványaihoz: „Tudjátok, hogy két nap múlva itt a húsvét, és az Emberfia átadatik, hogy keresztre feszítsék.”

ESTI ZSOLOZSMA

III. ÓDA 2. HANG

Terméketlenné vált elmémet * tedd erényekben gyümölcsözővé, *
könyörületességeddel, * Te, aki a javaknak művelője, * a jóság elül-
tetője vagy!

Itt a végidő: térjünk meg hát, hogy Krisztus oktasson, aki késle-
kedés nélkül hamarosan eljön, hogy megítélje a világot.

Krisztus az ő hirtelen eljövételéről szólva beszélt arról a váratlan
pusztulásról, amely egykor Noé idejében zúdult a földre.

Megnyílt a lakodalmi terem, és készül benne az isteni menyegző.
Már hív is bennünket a közelgő vőlegény: legyünk hát készek mi-
előbb!

Simon hajléka befogadott téged, Jézus Király, akit a világ sem ké-
pes magába foglalni, a bűnös asszony pedig megkent drága kenettel.

Titokzatos jó illattal telt el az asszony, akit előbb megszabadítottál,
Üdvözítőnk, sok bűnének rossz szagától, mert te az élet kenetét
árasztod.

Te, aki magad vagy az égi táplálék és az éhezők élete, Krisztus,
étkezni ültél le az emberekkel, ezzel is megmutatva a te hozzánk
alázkodásodat.

A hálátlan tanítvány árulóvá válva megtagadott téged, Krisztus,
és a törvényszegők egész csapatát ellened indítja.

Dicsőség...

Az Atyával együtt imádlak és magasztallak, Fiú és igaz Lélek, egy
természet, ki személyekre osztva is a lényegre nézve egy.

Most és...

A Bányka, aki téged szült, Pásztor és Bányka, mindig könyörög
mindazokért, akik hisznek benned, Jézus Istenünk.

Kathizma 1. hang. Minta: A te sírodat őrző...

Íme, a gonosz tanács esztelenül valóban összeült, * hogy elítélje a főnt trónoló Bírót, * a mindenség Urát és megítélőjét. * Most együtt van Pilátussal Heródes, * Annás és Kaifás, * hogy kivallassák az egyetlen hosszútürelműt.

VIII. ÓDA

Aki egykoron a csipkebokorban * a Sínai hegyen Mózesnek * a Szűz csodájának előképét mutatta meg, * azt énekeljétek, * áldjátok és magasztaljátok mindörökké!

(kétszer)

Te, ki jól tudod, hogy mikor lesz végünk, hiszen uralkodsz az évszázadok felett, azt mondtad az imént, hogy még te sem ismered azt a napot; de mindenkinek ajánlod, hogy szerénységgel készüljön rá.

Amikor ítélőszékbe ülsz, Bíránk és Üdvözítőnk, hogy mint a juhok Pásztora, ígéreted szerint elrekeszd a bakokat a nyájtól, akkor bennünket majd ne tarts távol a te isteni jobb oldalodon lévő helytől!

Te vagy, Krisztus, a mi Pászkánk, akit mindnyájunkért feláldoztak, mint bárányt és áldozatot, s engesztelést a bűnökért. Azért a te isteni szenvedéseidet magasztaljuk mindörökké.

Malomhoz, mezőhöz, házhoz hasonló az egész életed, ó lelkem. Tedd azért Isten iránt készséggé szivedet, nehogy a tested romlottsága miatt hátra maradj!

Nemcsak a farizeusokat és nem egyedül Simont méltattad arra, Üdvözítőnk, hogy vacsorájukra elmenj, hanem még a vámosok, sőt a bűnös asszonyok is részesülhetnek kegyes jóindulatodból.

A pénzvágtyól fűtött áruló Júdás a kenet kiöntése után már csak azon töprengett, miként árulja el az Uralkodót; majd elment a törvényszegőkhöz, hogy az árát egyeztesse velük.

Milyen boldogok a tisztaságra térő bűnös asszony kezei, hajszájai és ajkai, melyekkel a drága illatszert lábadra öntötte, letörölte és sűrűn csókolta!

Miközben az asztalnál ültél, Ige, lábaidhoz borult a síró asszony, s a drága illatszert alabástrom edényből a te fejre öntötte, ki a halhatatlanság drága kenete vagy!

Dicsőség...

Az Atyával együtt a Fiút és a Szentlelket, az egy istenségben lévő Szentháromságot dicsőítve ezt hangoztatjuk: „Szent, szent, szent vagy mindörökké!”

Most és...

Szeplőtelen Anyád és apostolaid könyörgésére áraszd reánk bőszes kegyelmedet, Üdvözítőnk, s add a te békédet népednek!

IX. ÓDA

Magasztaljuk, hívek, * szüntelen énekkel azt, * aki testben, természetfölötti módon * foganta méhébe * az Atyától öröktől fogva kisugárzott Igét!

Itt a dolgos cselekvés ideje, melynek célja az üdvösség! Vedd elő, lelkem, a talentumot, az eredeti képmást, és forgasd úgy, hogy megszerezhesd vele az örök életet!

Tündöklő mécsesként készítsük elő lelkünket, hogy mi is fényesen bemehessünk az enyészhetetlenség menyegzőjére vonuló vőlegénnyel, még mielőtt az ajtót bezárná!

Emberfölötti nagy alázatosságodat ki akartad nyilvánítani mindenki felé, ezért te, aki az éhezők tápláléka vagy, elmentél vendégként vacsorázni Simon házába.

Életadó kenyér, Jézus! Együtt ettél Simon farizeussal, hogy a bűnös nő elnyerhesse megvásárolhatatlan kegyelmedet a kenet kiöntésével.

„Kezem szennyes, ajkam parázna, életem nem tiszta, tagjaim romlottak, de bocsáss meg nekem!” – kiáltja a parázna nő Krisztusnak.

Lábadhoz jött a bűnös asszony, Üdvözítőm, ráöntötte a kenetet, betöltött jó illattal, és maga is betelt gonosz tettei kiengesztelésének illatos kenetével.

„Illatszerben bővelkedem, erényeknek híjával vagyok, de amim van, neked ajánlom, te pedig adj nekem abból, amid neked van!” – kiáltja a parázna asszony Krisztusnak –: „Oldozz fel, és bocsáss meg nekem!”

„Nálam van a romlandó kenet, de nálad az élet kenete, hiszen már neved is drága kenetként kerül az arra méltókra. Bocsáss meg hát nekem!” – kiáltja a parázna asszony Krisztusnak.

Dicsőség...

Kezdetnélküli Atya, teremtetlen Fiú, s velük uralkodó Lélek: egy természetben van a három, s a személyekre nézve három az egy igaz Isten.

Most és... Theotokion

Istenszülő, tisztelőid mindenkori reménysége, esedezzel szüntelenül a tőled születetthez, hogy szabadítson meg engem a veszélyektől és mindenféle kísértéstől!